

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 1/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koulupsykologien ja –kuraattorien lomautuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodon /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1/2020 vp:

Mitä ministeriö aikoo tehdä sille, että kunnat tekevät lomautuspäätöksiä, joissa kasvatus- ja opetustoimea koskevat lomautusjärjestelyt toteutetaan tavoilla, jotka aluehallintovirastot ovat kanteluratkaisuissaan todenneet vuosi toisensa jälkeen lainsäädännön vastaisiksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) säädetään perusopetuslaissa tarkoitettussa opetuksessa olevan oppilaan sekä lukiolaissa tarkoitettussa koulutuksessa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettussa perustutkintokoulutuksessa tai valmentavassa koulutuksessa olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhuoltoon.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen perustuva opiskeluhuoltosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhuolto yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhuollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta sekä ammatillista perustutkintokoulutusta ja valmentavaa koulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Oppilaitoksen sijaintikunnalla on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päätä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Oppilaitoksen sijaintikunta voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. Ulkomailla sijaitseva koulutuksen järjestäjä vastaa psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä omille opiskelijoilleen.

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 1/2020 vp

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoito, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluterveydenhuolto on opiskelijalle maksutonta lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 15 §:n 1 momentin mukaisesti opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kii-reellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle edellä 1 momentissa tarkoitetulla tavalla myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoillon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 26 § säättää opiskeluhoillon valvonnasta. Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhoillon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 7 ja 8 §:ssä säädettyjen opiskeluhoillon palvelujen ohjauksesta ja valvonnasta säädetään lisäksi sosiaalihoitolain (710/1982) 3 §:ssä ja kansanterveyslain (66/1972) 2 §:ssä.

Aluehallintovirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä tarkoitetun opiskeluhoillon oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti.

Aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 20 §:n mukaisesti aluehallintovirasto voi sakon uhalla, teettämishallalla tai keskeyttämishallalla velvoittaa asianomaisen noudattamaan käskyä tai kieltoa, jonka aluehallintovirasto tai siltä pakkokeinoasiassa virka-apua pyytävä muu viranomaisen on toimivaltansa mukaisesti antanut. Aluehallintoviraston muusta pakkokeinoja koskevasta toimivallasta säädetään erikseen.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 52 § säättää perusteettoman edun palauttamisesta. Jos kunta on saanut perusteettomasti kyseisessä laissa tarkoitettua valtionosuutta, on valtiovarainministeriön määrättävä liikaa saatu määrä palautettavaksi. Palautettavasta määrästä peritään korkolain 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona valtionosuus tai kotikuntakorvaus on maksettu.

Jos palautettava etuus on vähäinen taikka jos palauttamista tai koron perimistä on pidettävä kohtuuttomana, voidaan etuus jättää määräämättä palautettavaksi.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 1/2020 vp

Valtiovarainministeriö voi päättää, että palautettava etuus vähennetään myöhemmin seuraavan valtionosuuden yhteydessä.

Kunta vastaa viime kädessä oppilashuollon palveluista. Kunta vastaa siitä, että oppilaan oikeus saada niin halutessaan oppilashuollon palveluita toteutuu niissä määräajoissa, joista on säädetty. Koulut laativat lomautussuunnitelman, josta on käytävä ilmi, miten opetus ja koulunkäynnin tuki järjestetään lomautusten aikana. Suunnitelmaan merkitään myös kunkin koulun henkilökunnan jäsenen lomautuksen pituus.

Helsingissä 3.3.2020

Opetusministeri Li Andersson